

اندیشه های نوین در ورزش تربیتی

دوره ۱، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۳

موانع و چالش های ورزش تربیتی در ایران: یک مطالعه مروری

میلاد پیران حمل آبادی^{۱*}، مهرداد محرمزاده^۲، عباس نقی زاده باقی^۳، فرزاد نوبخت^۴

۱- دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی.

۲- استاد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی. (mmoharramzadeh@yahoo.com)

۳- دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی. (a.naghizadeh@uma.ac.ir)

۴- دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی. (nobakht.farzad@uma.ac.ir)

چکیده

هدف این مطالعه، بررسی موانع و چالش های پیش روی ورزش تربیتی در ایران بود. براساس هدف پژوهش، بررسی هدفمند مقالات به صورت مروری در زمینه ورزش تربیتی انجام شد. برای شناسایی مشکلات و محدودیت ها در این زمینه و همچنین برجسته کردن کلیدواژه های مرتبط با ورزش تربیتی، بر ورزش آموزشی، چالش های ورزشی تربیتی و چالش های ورزشی آموزشی در مدارس و دانشگاه ها تمرکز گردید. جستجو از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳ (از سال ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱) در کشور ایران بود. برای انجام این مطالعه، مقالات مرتبط، با استفاده از واژگان کلیدی در پایگاه های تخصصی گوگل اسکولار، سماتیک اسکولار، مگ ایران، نور مگز و مطالعات جهاد دانشگاهی جستجو شد. معیارهای مقالات منتخب برای ورود به مطالعه، شامل ایرانی بودن، به زبان های فارسی یا لاتین بودن مقالاتی که در ایران انجام شده بود، مقالات و پایان نامه های چاپ شده در مجلات علمی پژوهشی معتبر داخلی و خارجی، مرتبط بودن با ورزش آموزشی و تربیتی، داشتن جنبه بررسی چالش ها، مشکلات، محدودیت ها و نقاط ضعف آن در مقالات بود. براساس معیارهای ورودی مذکور، تعداد ۱۰۹ مقاله در این زمینه شناسایی شد. پس از بررسی مقالاتی که با هدف اصلی این پژوهش مرتبط نبودند، آن ها از تحلیل حذف شدند. در نهایت، تعداد ۲۲ مقاله انتخاب گردید که کاملاً مرتبط و مطابق با هدف تحقیق بودند. این مقالات بر روی ورزش های تربیتی در ایران تمرکز داشتند و نگرشی در مورد چالش ها و محدودیت های آن ارائه می کردند. یافته ها نشان داد، چالش های ورزش تربیتی کشور می تواند در هفت بُعد شامل امکانات و تجهیزات ورزشی ناکافی، ضعف سیستم آموزشی، ضعف سیستم مدیریتی، محدودیت و غیرتخصصی بودن منابع انسانی، ضعف منابع مالی، عوامل زمینه ای یا فرهنگی و عوامل فردی دسته بندی شوند. یافته های پژوهش حاکی از آن بود که وضعیت ورزش تربیتی کشور دارای کمبودها و محدودیت هایی است که باید با برنامه ریزی ها و تدوین های جدید برطرف شوند. بنابراین، برای ارتقاء ورزش آموزشی، به برنامه ریزی جامع و مؤثر نیاز است. در این میان، تشویق کودکان به ورزش در مدرسه بسیار مهم است زیرا نگرش مثبتی را نسبت به آن در آینده پرورش می دهد. در حال حاضر، کمبود فعالیت بدنی یکی از عوامل مؤثر در افزایش بیماری ها و ناهنجاری های بدنی است که بر لزوم رسیدگی فوری به این موضوع تأکید دارد.

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۱/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۱۹

شماره صفحات: ۷۵-۵۷

واژگان کلیدی:

چالش های ورزش تربیتی، محدودیت ها، نقاط ضعف، ایران

استناد به مقاله:

پیران حمل آبادی، میلاد؛ محرمزاده، مهرداد؛ نقی زاده باقی، عباس و نوبخت، فرزاد. (۱۴۰۳). موانع و چالش های ورزش تربیتی در ایران: یک مطالعه مروری. *اندیشه های نوین در ورزش تربیتی*، ۷۵-۵۷.

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید.

DOI: <https://doi.org/10.22034/ntes.2024.451870.1007>

URL: https://ntes.imamreza.ac.ir/article_204551.html

مقدمه

براساس نظام جامع توسعه ورزش در کشور، ورزش به بُعد آموزشی، عمومی- تفریحی، قهرمانی و حرفه‌ای تفکیک می‌شود. ورزش‌های تربیتی یا ورزش مدارس و دانشگاه‌ها توسط مدارس، مؤسسات آموزشی و دانشگاه‌ها با دو بخش تربیت‌بدنی و فوق برنامه انجام می‌شود (تویچیو^۱، ۲۰۲۲). ورزش تربیتی در چارچوب برنامه‌ریزی راهبردی نظام جامع تربیت‌بدنی و توسعه ورزش این گونه تعریف می‌شود: «نوعی از ورزشی است که خانواده و مؤسسات تربیتی رسمی به طور آگاهانه در دوره‌های خاصی مهارت‌های ورزشی را فرا می‌گیرند» (سیدنتاپ^۲ و همکاران، ۲۰۲۲). این نوع ورزش، در برجسته‌سازی نقش و اصول این فرآیند با توجه به سلامت جسمی و روانی ورزش‌های تربیتی در زمینه تربیت‌بدنی مانند سایر دوره‌های آموزشی کشور و در وزارت آموزش و پرورش نقش اساسی ایفا می‌کند.

ورزش تربیتی به عنوان نوعی از ورزش که با آموزش مهارت‌های مختلف ورزشی همراه با رشد سایر ورزش‌ها در بین افراد از نظر کمی و کیفی وجود دارد، نقش مؤثری در رشد مهارت‌های روانی- حرکتی ایفا می‌کند. به‌طورکلی، ورزش تربیتی به معنای برگزاری کلاس‌های آموزشی و پرورشی با توجه به یک یا چند رشته ورزشی یا مهارتی است (سیدنتاپ و همکاران، ۲۰۲۲). با توجه به اهمیت و کارکرد ورزش تربیتی در ابعاد جسمی، روانی، فرهنگی و اجتماعی، گسترش آن در هر جامعه ضروری است (پایس^۳ و آمارال، ۲۰۱۷). برای انجام این کار، دلایل و شواهد علمی مستدلی در خصوص کارکردها در ابعاد و حوزه‌های مختلف مورد نیاز است. با توجه به این موضوع، نیاز به نقش ورزش تربیتی در جامعه کاملاً احساس می‌شود (رایس و همکاران^۴، ۲۰۱۵). ورزش تربیتی اما، نه تنها مسئول تربیت ورزشکاران حرفه‌ای و قهرمانان کشوری است، و نیز تأمین‌کننده سلامت اقشار مختلف جامعه می‌باشد، بلکه زمینه‌ساز ایجاد «فرهنگ مناسب ورزشی»، «اخلاق در ورزش» و «انجام ورزش در سطح قهرمانی» است (جوادی پور^۵ و همکاران، ۲۰۱۸). نصیری خوزانی و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی با عنوان «شناسایی عوامل مؤثر در توسعه مشارکت ورزشی دانش‌آموزان در ایران» نشان دادند که پویایی جامعه، هم‌افزایی، تأمین مالی، آموزش، فعالیت‌های برنامه‌محور، سرمایه اجتماعی، ارتقاء فرهنگ مشارکت، ایفای نقش مدیران و فعالیت‌های فوق برنامه در زمینه ورزش دانش‌آموزی در توسعه مشارکت ورزشی دانش‌آموزان در ایران مؤثر است. بنابر اهمیت این موضوع، شناسایی و بررسی ورزش تربیتی مهم تلقی می‌شود. از طرف دیگر، یکی از شناخته‌شده‌ترین سازمان‌ها در توسعه ورزشی کشور، ورزش دانش‌آموزی می‌باشد. مدیریت ورزش دانش‌آموزی از آغاز رسمی خود نزدیک به یک قرن است که با مشکلات عدیده‌ای دست و پنجه نرم می‌کند و به همین دلیل، ورزش تربیتی ایران هنوز نتوانسته است حمایت شایسته‌ای از ورزش‌های همگانی و قهرمانی داشته باشد (ناصر

1. Toychievich, K. I.

2. Siedentop, D.

3. Paes, V. R., & Amaral, S. C. F.

4. Reis, N.

5 Javadi Pour, M.

و همکاران، ۲۰۱۸). بنابراین، ورزش دانش‌آموزی و تربیت‌بدنی مدارس به دلیل نقش محوری در آموزش و پرورش و نظام ورزش کشور، نیازمند بازسازی با توجه به سیستم مدیریت است. ورزش دانش‌آموزی رویکردی مؤثر برای افزایش فعالیت بدنی دانش‌آموزان از طریق برنامه‌ها، فعالیت‌ها و رویدادهای ورزشی در یک محیط حمایتی همراه با زیرساخت‌ها و امکانات امن و راحت است (عابدی و همکاران، ۲۰۱۹). ناصح و همکاران (۱۳۹۶) شماری از عوامل زمینه‌ای مؤثر و تأثیرگذار بر ورزش تربیتی را استخراج کردند و گزارش دادند که مشکلات، رویه‌ها، ساختار، سخت‌افزار و مشکلات سیاسی، مدیریتی، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در آموزش عالی همراه با سوءتفاهم‌های ادراکی می‌باشد که در نهایت، بر ورزش تربیتی و تربیت‌بدنی مدارس تأثیرگذارند (ناصر و همکاران، ۲۰۱۸). در مطالعه‌های دیگر نیز وضعیت توسعه تربیت‌بدنی در مدارس کشورهای مختلف مورد بررسی قرار گرفته است و نتایج این مطالعه حاکی از آن بود که اگرچه روش‌ها و برنامه‌های مناسبی برای توسعه ورزش مدارس در اکثر کشورها وجود دارد، اما همچنان برنامه‌ای منسجم و یکپارچه برای توسعه ورزش وجود ندارد. محققان این پژوهش اذعان داشتند که شواهد زیادی در مورد شکست برنامه‌های توسعه ورزش در مدارس وجود دارد (بورا^۱، ۲۰۱۸). از این رو، جامعه مدیریت ورزش باید بیشترین تلاش خود را بر روی ورزش تربیتی متمرکز نماید. مهم‌تر از آن، ورزش‌های پایه راهی به سوی ورزش نخبه‌ای و حرفه‌ای است. جنبه آموزشی و تربیتی ورزش عمدتاً در سازمان‌های دانشگاهی و نهادهای رایج است. بنابراین، باید فرصت‌ها، تجربیات تمرینات حرکتی و مهارتی و امکانات گسترده‌ای را برای تقویت پایه‌های اولیه سطح بعدی و بالاتر ورزش فراهم کرد. ورزش تربیتی در مدارس دارای سه سطح است.

امروزه در مجامع سیاسی، رسانه‌ها و جامعه علمی و همچنین با توجه به مطالعات انجام شده در زمینه ورزش دانش‌آموزی، دیگر تردیدی در توان ورزش مدارس برای حل مشکلات مختلف اجتماعی، روانی و تربیتی افراد وجود ندارد. این نوع ورزش می‌تواند در زمینه‌های پیشرفت تحصیلی، افزایش سلامتی، آموزش و ارتقاء نظم و انضباط و همچنین ایجاد فرصت برای معاشرت و یادگیری مهارت‌های جدید به کودکان کمک کند (دسروچیس^۲ و همکاران، ۲۰۲۲). در این راستا، ساعتچیان و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهش خود با عنوان «تبیین عوامل مؤثر بر موفقیت المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای» نشان دادند که شش عامل فرهنگی، مالی، انسانی، مادی و امکانات، مدیریت و منابع فناوری بر موفقیت المپیاد ورزشی در مدارس تأثیر دارند. لذا پیشنهاد می‌شود برای برنامه‌ریزی بهتر المپیاد ورزشی درون‌مدرسه‌ای به منابع شناسایی شده توجه ویژه‌ای شود تا در کنار روحیه خوب دانش‌آموزان، ابعاد مختلف سلامت دانش‌آموزان افزایش یابد و روابط اجتماعی مفید بهبود یابند (ساعتچیان و همکاران، ۲۰۱۹). اما گزارش شده است که ورزش تربیتی در کشور، در ابعاد مختلف با محدودیت‌ها و مشکلاتی مواجه بوده است (موحایا^۳ و همکاران، ۲۰۲۲). به عنوان مثال، در پژوهشی با عنوان «تحلیل تغییرات مدیریتی و ساختاری در تربیت‌بدنی و ورزش دانش‌آموزی» گزارش

1. Bora, M.

2. Desroches, G.

3. Mohayya, M.

شده است که تعدیل‌های مدیریتی در تربیت‌بدنی مدارس و ورزش دانش‌آموزی از یک سیاست پایدار پیروی نمی‌کنند و بیشتر تابعی از تغییرات ساختاری در آموزش و پرورش هستند. بنابراین، لازم است تقسیم کار بین ادارات و مشارکت دست‌اندرکاران و متولیان ورزش دانش‌آموزی مورد بازنگری قرار گیرد (سامعی، ۲۰۲۰). ذوالقدری و همکاران (۲۰۱۹) در بررسی خود با عنوان «آسیب‌شناسی اجرای برنامه درسی تربیت‌بدنی و سلامت در سال اول دبیرستان در چارچوب داده شده» به این نتیجه رسیدند که مشکلات اجرای برنامه درسی تربیت‌بدنی و سلامت، طیف وسیعی از مؤلفه‌های برنامه درسی را در بر می‌گیرند که عبارتند از: فضا، زمان، محتوا، اهداف، نقش معلم، مواد و منابع. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود که سیاست‌گذاران و مدیران برنامه درسی تربیت‌بدنی، عناصر را با اهداف همسو کنند، محیط یادگیری را بهبود بخشند و زمان تدریس را برای رفع نقاط ضعف شناسایی شده تنظیم کنند. همچنین، سانگاریدو (۲۰۱۷) در مطالعه‌ای دیدگاه‌ها و درک معلمان مدارس ابتدایی را نسبت به چالش‌های اصلی تربیت‌بدنی در مدارس قیصر بررسی کرد. وی بیان کرد: شرکت‌کنندگان معتقدند هدف اصلی تربیت‌بدنی در سال‌های اولیه باید ایجاد فرصت برای کودکان برای تقویت رشد روانی و شناختی و همچنین مهارت‌های اجتماعی آن‌ها باشد. تربیت‌بدنی باید موضوع مهمی در برنامه درسی مدرسه باشد. توجه به فعالیت‌های ورزشی از اهمیت اولیه برخوردار بوده و هر نوع رقابتی در سطح و اولویت بعدی قرار می‌گیرد؛ به طوری که ابتدا باید فواید ورزش و فعالیت بدنی به کودکان آموزش داده شود و در صورت تحقق این هدف، می‌توان به مرحله بعدی رفت که ورزش‌های رقابتی و نخبه‌ای به میدان بیایند.

در حوزه ورزش تربیتی در ایران، مطالعات متعددی انجام شده است که به شناسایی موانع و محدودیت‌های موجود در این حوزه پرداخته‌اند؛ اما به دلیل پراکندگی و فقدان نگاه جامع در این پژوهش‌ها، همچنان نیاز به بررسی و تحلیل کامل‌تر این مشکلات احساس می‌شود. بنابراین، شناسایی دقیق موانع و مشکلات موجود در این عرصه و برنامه‌ریزی برای رفع آن‌ها، امری ضروری به شمار می‌رود. مطالعات مختلف انجام‌شده در حوزه ورزش تربیتی نشان می‌دهند که این عرصه با چالش‌ها و محدودیت‌های متعددی مواجه است. برخی از این موانع را می‌توان در زمینه‌های زیرساختی، مدیریتی و سازمانی، منابع انسانی، مالی و تجهیزاتی، قوانین و مقررات آموزشی، پژوهشی و نگرشی دسته‌بندی کرد. در حوزه مدیریتی و سازمانی نیز، چالش‌هایی نظیر ضعف در برنامه‌ریزی و مدیریت امور ورزشی در مدارس و دانشگاه‌ها، عدم هماهنگی میان نهادهای متولی ورزش تربیتی، نبود نظام جامع ارزیابی و نظارت بر فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان و دانشجویان و ضعف در تعامل و همکاری میان مدارس و دانشگاه‌ها با سایر نهادهای ورزشی وجود دارد. این موارد در کنار کمبود نیروی انسانی متخصص و آموزش‌دیده در این حوزه، مانعی جدی بر سر راه توسعه ورزش تربیتی محسوب می‌شوند. از دیگر چالش‌های مهم، می‌توان به کمبود منابع مالی و تجهیزاتی اختصاص‌یافته به ورزش مدارس و نیز پایین بودن سرانه هزینه‌های ورزشی دانش‌آموزان اشاره کرد. این موضوع محدودیت‌های زیادی را در تأمین امکانات و برگزاری برنامه‌های ورزشی متنوع ایجاد کرده است. همچنین نبود سیاست‌های حمایتی کافی از سوی نهادهای مسئول در این زمینه، مزید بر علت شده

و موجب کاهش انگیزه مدارس و دانش‌آموزان برای مشارکت در فعالیتهای ورزشی می‌شود. از دیگر موانع موجود، می‌توان به مسائل قانونی و مقرراتی اشاره کرد. عدم وجود قوانین و مقررات شفاف و کارآمد در حوزه ورزش تربیتی، عدم بازنگری به موقع این قوانین متناسب با تغییرات و نیازهای روز و همچنین ضعف در اجرای مقررات موجود، از جمله چالش‌های این بخش محسوب می‌شوند. این امر سبب ایجاد ابهام و چالش برای مدیران در اجرای وظایف خود می‌گردد. با توجه به مجموعه این چالش‌ها و موانع، ضرورت انجام مطالعات جامع و دقیق در این زمینه بیش از پیش احساس می‌شود. آن چه که مهم است این است که محدودیت‌ها و کاستی‌ها باید به صورت علمی و دقیق توسط محققان شناسایی و برنامه‌ریزی‌های برای رفع آن‌ها در نظر گرفته شود. مطالعات مختلف، مشکلات و محدودیت‌های ورزش‌های تربیتی را بررسی کرده و موانع را شناسایی کرده‌اند؛ اما با توجه به پراکندگی پژوهش‌ها در حوزه ورزش‌های تربیتی و عدم وجود نگاه جامع به مشکلات و ضعف‌های موجود در این زمینه، پژوهش حاضر در صدد انجام مروری دقیق، ارائه جمع‌بندی جامع و دیدگاهی جامع از مشکلات حوزه ورزش تربیتی در کشور می‌باشد. بنابراین، هدف مطالعه حاضر مروری بر موانع و چالش‌های ورزش تربیتی در ایران بود.

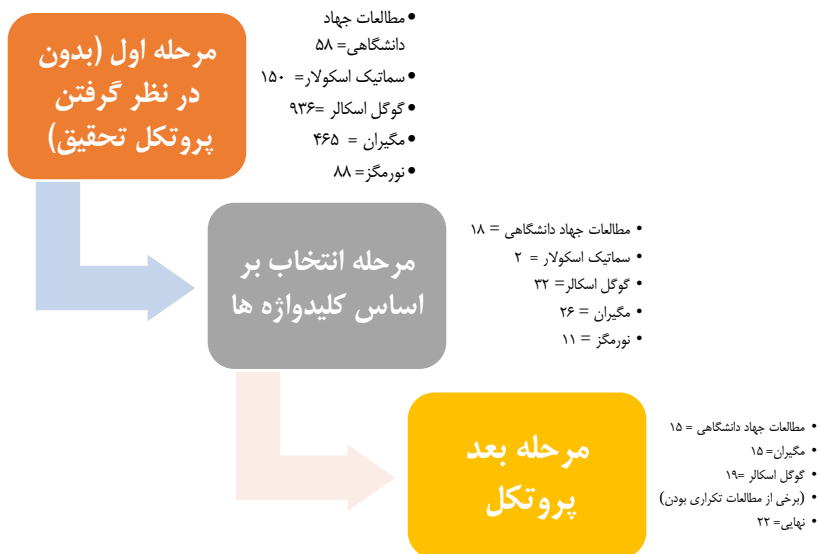
روش‌شناسی

روش بررسی مطالعه حاضر از نوع تحقیق مروری است. جامعه مورد بررسی در این پژوهش، تحقیقات انجام شده در ایران در زمینه چالش‌های ورزش تربیتی و آموزشی از سال ۲۰۱۰ تا سال ۲۰۲۳ می‌باشد. به عبارت دقیق‌تر، این مواد این پژوهش شامل مقالات و پایان‌نامه‌های چاپ شده در پایگاه‌های گوگل اسکولار (Google scholar)، سمانتیک اسکولار (Semantic scholar)، مگیران، نور مگز و مطالعات جهاد دانشگاهی (SID) می‌باشد. تعداد مقالات و پایان‌نامه‌های علمی تا قبل از مرحله غربالگری، تعداد ۱۷۰۲ مطالعه بود. از این رو، در این مطالعه نتایج مطالعاتی که از نظر روش‌شناسی شرایط لازم را داشته‌اند، مورد بررسی قرار گرفتند؛ یعنی معیارهای انتخاب مطالعات طبق یک روش انتخابی انتخاب می‌شدند که عبارت بودند از:

۱- تحقیقاتی وارد مطالعه شد که در ایران به زبان فارسی و یا لاتین انجام شده بودند. به بیان دقیق‌تر، این تحقیقات باید مختص کشور ایران می‌بود. بنابراین، مطالعاتی وارد پژوهش می‌شدند که تنها چالش‌های ورزش تربیتی را بررسی کرده بودند. از این روش جست‌وجو، در پایگاه‌ها از کلیدواژه‌های چالش‌های ورزش تربیتی، چالش‌های ورزش آموزشی به زبان فارسی و معادل آن‌ها به زبان انگلیسی استفاده شد. اطلاعات تکمیلی در نمودار شماره ۱ ارائه شده است.

۲- مطالعات بایستی در مجلات علمی- پژوهشی معتبر داخلی و خارجی منتشر می‌شد.

۳- مطالعات باید حامل اطلاعات لازم در زمینه ورزش آموزشی می‌بودند و همچنین برای مشکلات و ضعف‌های این رشته در کشور راه‌حل‌هایی ارائه می‌نمودند.

نمودار ۱. فرآیند مطالعه و تعداد مقالات وارد شده به تحقیق

همان‌گونه که نمودار شماره ۱ نحوه ورود و تعداد مقالات مورد بررسی در پژوهش حاضر را نشان می‌دهد، باید بیان گردد که در مرحله اول تحقیق که بدون در نظر گرفتن پروتکل تحقیق بود، عنوان ۱۶۹۷ مطالعه انتخاب شد. از تعداد ۱۶۹۷ مطالعه در مرحله انتخاب و پروتکل مطالعه، تعداد ۱۰۹ مطالعه وارد سبد تحلیلی مطالعه شدند. از تعداد ۱۰۹ مقاله وارد پروتکل شده، ۲۰ مطالعه به دلیل بیان چالش از عوامل زمینه‌ای و تحلیل‌های دیگر استفاده کردند و ۶۷ مطالعه در پایگاه‌های اطلاعاتی، تکراری بودند و از مطالعه حذف شدند و در نهایت، تعداد ۲۲ مطالعه شرایط ورود به مطالعه حاضر را پیدا کردند و وارد مرحله فرآیند تحقیق شدند.

یافته‌ها

از میان ۱۰۹ مقاله منتخب انجام شده در کشور ایران، تعداد ۲۲ مقاله با معیارهای ورود در زمینه بررسی مشکلات و نقاط ضعف ورزش تربیتی شناسایی شدند. از ۲۲ مقاله وارد پروتکل شده، ۱۶ مطالعه مرتبط با ورزش دانش‌آموزی و ۶ مطالعه مرتبط با ورزش دانشجویی بودند. با توجه به کدگذاری نتایج مطالعات انجام شده، چالش‌های ورزش تربیتی در مدل شماره ۲، به ترتیب اولویت بیان شدند به‌طوری‌که، شاخص‌های اصلی چالش‌های موجود در هفت بعد کمبود امکانات، فضا و تجهیزات ورزشی، ضعف سیستم آموزشی و معلم یا مربی، ضعف در مدیریت، ضعف در منابع و نیروی انسانی، کمبود منابع و اعتبارات مالی، عوامل زمینه‌ای یا فرهنگی و عوامل فردی شناسایی شدند (نمودار ۲).

نمودار ۲. مدل برخاسته از نتایج مطالعه، چالش‌های مرتبط با ورزش تربیتی

همچنین مطالعات وارد شده به پروتکل تحقیق، نتایج و کدگذاری چالش‌ها در جدول شماره ۱ بیان گردید (جدول ۱). آن چیزی که مشخص است از ۷ بعد اصلی چالش‌های پیشروی ورزش تربیتی، ورزش دانشجویی علی‌رغم اشتراک این هفت مولفه با ورزش دانش‌آموزی بیشتر با چالش‌های فرهنگی، اقتصادی و انگیزشی روبه‌رو است.

جدول ۱. مطالعات وارده شده به پروتکل تحقیق، نتایج و کدگذاری چالش‌ها

شماره	نویسندگان	نتایج	مضامین
۱	رحیم (۱۳۸۸) (ورزش دانش-آموزی)	نتایج نشان داد که استراتژی ضعف درون-سازمانی و تهدید بیرونی در ورزش آموزشی، برنامه ورزشی غالب کشور است.	کمبود فضای ورزشی (۱)، اهداف ضعیف (۲)، عملکرد ضعیف معلم (۴)، کمبود امکانات (۱)، ضعف مدیریتی (۲)
۲	محمدی (۱۳۹۰) (ورزش دانش-آموزی)	محدودیت‌ها و موانع شرکت دانش‌آموزان دبیرستانی در فعالیت‌های ورزشی شامل کمبود فضا و امکانات لازم، عدم توجه کافی مسئولان، زمان نامناسب برای انجام فعالیت‌های ورزشی، ترس از افت تحصیلی، عدم حضور مربیان منصوب در اماکن ورزشی، اطلاعات ناکافی در مورد ورزش بوده است.	کمبود امکانات ورزشی (۱)، عدم توجه مسئولان (۲)، کمبود مربیان با تحصیلات تخصصی (۴)
۳	سلطانی‌مقدم (۱۳۹۳) (ورزش دانش-آموزی)	نبود تجهیزات و فضای کافی ورزشی، عدم نظارت مسئولان تربیت‌بدنی و انجمن اولیاء و مربیان در پیشبرد اهداف درس از موانع اجرای تربیت‌بدنی در مدارس استان خراسان جنوبی بود.	نبود تجهیزات ورزشی کافی (۱)، عدم نظارت مسئولان ورزشی (۶)

۴	هاشمی (۱۳۹۳) (ورزش دانش-آموزی)	نتایج نشان داد که موانع فرهنگی، مالی، ساختاری، وابسته به زمان، انگیزشی، جسمی-روانی، مدیریتی و برنامه‌ریزی بر رشد و توسعه ورزش مدارس پایه تأثیر گذاشته است. پیشنهاد می‌شود هر یک از موانع به صورت جداگانه توسط معلمان و کارشناسان مورد بررسی قرار گیرند و اقدامات و راهکارهای مؤثری برای افزایش پیشرفت ورزش‌های پایه ارائه شود.	موانع فرهنگی (۶)، موانع مالی (۵)، موانع زمانی (۳)، موانع انگیزشی (۷)، موانع فیزیکی-روانی (۷)، موانع مدیریت و برنامه‌ریزی (۲)
۵	پله‌ور موخر و همکاران (۱۳۹۴) (ورزش دانش-آموزی)	بودجه ناکافی برای ورزش و انتقال این اعتبارات به سایر هزینه‌های مدارس، چالش داخلی ورزش دانش‌آموزی استان خراسان رضوی بود. بروز ناهنجاری‌های ساختاری در بین دانش‌آموزان به دلیل عدم فعالیت ورزشی، چالش بیرونی ورزش دانش‌آموزی بود.	عدم تخصیص بودجه مشخص (۵)
۶	مستشیری و همکاران (۱۳۹۵) (ورزش دانش-آموزی)	یافته‌ها نشان داد که نبود کلاس‌ها و امکانات ورزشی مناسب، درک ناکافی از تأثیر ورزش بر سلامت و شادابی، مهم‌ترین موانع مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی در مدارس است.	کمبود امکانات ورزشی (۱)، عدم آگاهی کافی از اثرات مثبت ورزش (۶)
۷	قنبری و همکاران (۱۳۹۵) (ورزش دانش-آموزی)	براساس یافته‌ها، عوامل سازمانی، فردی و زمینه‌ای به ترتیب بیشترین تأثیر را در حوزه تربیت بدنی و ورزش مدارس داشتند. از میان موضوعات فرعی هر سه مقطع، معلم تربیت بدنی (سطح سازمانی) با بیشترین مشکل و محیط (سطح پیشینه) با کمترین مشکل مواجه بودند. مشکلات سطح سازمانی بیشترین تأثیر را بر توسعه تربیت بدنی و ورزش مدارس داشته است. لذا ضروری است در برنامه‌ریزی‌های وزارت آموزش و پرورش، تخصیص منابع و تجهیز مدارس در این زمینه مورد بازنگری قرار گیرد. در سطح فردی، آموزش خانواده‌ها و در سطح عامل زمینه‌ای، ترویج فرهنگ جهت‌گیری ورزشی و ترویج	حمایت ناکافی رسانه‌ها به ویژه رسانه ملی در خصوص تربیت-بدنی و ورزش دانش‌آموزی (۶)، عدم توجه بسیاری از شهرداری‌ها به وضعیت پارک-ها و اماکن ورزشی اطراف مدارس (۶)، دیدگاه منفی برخی از افراد جامعه که ورزش باعث مشکلات جسمانی می-شود (۶)، علاقه ذاتی کم برخی از کودکان به فعالیت بدنی (۷)، عدم تخصیص کافی خانواده برای فعالیت بدنی (۷)

	ورزش همگانی از اقدامات ضروری و مفید تلقی می‌شود.		
۸	جهان‌پدیده و لطفی (۱۳۹۵) (ورزش دانش-آموزی)	یکی از مشکلات کنونی آموزش تربیت-بدنی در مدارس کشور، نبود دیدگاه مشترک در بین معلمان این درس و همچنین عدم آگاهی کافی از اهداف است که مشکلات فراوانی را در این زمینه به همراه داشته است.	سواد تدریس کمتر (۴)، عدم درک مشترک از اهداف تربیت‌بدنی (۲)
۹	ذوالقدری و همکاران (۱۳۹۶) (ورزش دانش-آموزی)	مشکلات اجرای برنامه درسی تربیت‌بدنی و سلامت شامل انواع مؤلفه‌های برنامه درسی مانند فضای آموزشی، زمان، محتوا، اهداف، نقش معلم، مواد و منابع است.	کمبود فضای ورزشی (۱)، کمبود زمان (۲)، محتوای درسی ضعیف (۲)، اهداف ضعیف (۲)، عملکرد ضعیف معلم (۴)، کمبود امکانات (۱)
۱۰	ناصح و همکاران (۱۳۹۶) (ورزش دانش-آموزی)	مشکلات، رویه‌ها، ساختارها و مشکلات مدیریت، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در آموزش عالی همراه با سوء تفاهمات ادراکی بر ورزش آموزشی و تربیت‌بدنی مدارس تأثیر می‌گذارد.	ضعف مدیریتی (۲)، ضعف برنامه‌ریزی (۳)، کمبود امکانات سخت‌افزاری و نرم-افزاری (۱)
۱۱	وفایی مقدم و همکاران (۱۳۹۶) (ورزش دانش-آموزی)	یافته‌ها نشان داد که در محیط داخلی سازمان، ابعاد مدیریتی، انسانی، مالی، امکانات و زیرساخت و ساختار نظام آموزشی از موانع اولویت‌دار مؤثر بر توسعه ورزش دوره ابتدایی است. در غیراین-صورت، ضعف محیط فرهنگی، عدم استفاده از فناوری، فضای ناسالم اجتماعی، نبود قوانین و رکود در فضای اقتصادی از جمله موانع اولویت‌دار تأثیرگذار بر توسعه ورزش دوره ابتدایی به شمار می‌روند.	ضعف مدیریتی (۲)، ضعف نیروی انسانی (۴)، کمبود منابع مالی (۵)، امکانات و زیرساخت‌ها (۱)، ضعف فرهنگی (۶)، عدم استفاده از فناوری (۲)، ضعف اقتصادی (۵)
۱۲	عبدی‌مقدم و همکاران (۱۳۹۶) (ورزش دانش-آموزی)	نتایج نشان داد که بین جایگاه درس تربیت‌بدنی و نسبت به سایر دروس از نظر دانش‌آموز، والدین، مدیران و معلمان تفاوت معناداری وجود دارد. درس تربیت‌بدنی جزو ۵ درس مهم محسوب نمی‌شود.	برداشت والدین از درس تربیت‌بدنی (۶)
۱۳	ملیحی و همکاران (۱۳۹۷)	یافته‌ها نشان داد که در محتوای کتاب-های پیش‌دبستانی، به واژه فعالیت	کم اهمیت بودن تربیت‌بدنی در کتب درسی (۲)

	ورزش دانش- آموزی)	بدنی، اهمیت فعالیت بدنی و مفهوم حرکات موزون توجهی نشده است.	
۱۴	سمیعی و همکاران (۱۳۹۷) ورزش دانش- آموزی)	تغییرات مدیریتی در تربیت بدنی مدارس و ورزش دانش‌آموزی از سیاست پایدار پیروی نکرده و بیشتر تابع تغییرات ساختاری آموزش و پرورش است.	ضعف مدیریتی (۳)
۱۵	ولادی و حمیدی (۱۳۹۷) ورزش دانش- آموزی)	این مطالعه نشان داد که دانش‌آموزان هشت تا دوازده ساله از سطح سواد بدنی قابل قبولی برخوردار نیستند. این امر بیانگر آن است که دانش‌آموزان پایه دوم تا ششم با داشتن سبک زندگی فعال و سالم فاصله زیادی دارند و در صورت جدی نگرفتن این موضوع، ممکن است سلامت این قشر از جامعه در آینده با خطرات مختلف جسمی، روحی و حرکتی مواجه شود.	سطح پایین سواد بدنی دانش-آموزان هشت تا دوازده ساله (۲)
۱۶	سرلک و همکاران (۱۴۰۱) ورزش دانشجویی)	نتایج نشان داد که کمبود امکانات و تجهیزات ورزشی، ضعف سیستم آموزشی، ضعف مدیریتی، ضعف منابع انسانی و کمبود منابع مالی، مهم‌ترین چالش‌ها و موانع توسعه ورزش آموزشی کشور هستند.	کمبود فضای ورزشی (۱)، ضعف مدیریتی (۲)، ضعف نیروی انسانی (۴)، کمبود امکانات و زیرساخت‌ها (۱)، ضعف اقتصادی (۵)، ضعف سیستم آموزش (۴)
۱۷	پورکیانی و همکاران (۱۴۰۲) ورزش دانشجویی)	این مطالعه نشان داد، چالش‌های بانوان والیبالیست شامل عدم برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی برای مربیان و بازیکنان والیبال بانوان، مؤلفه چالش‌های نیروی انسانی شاخص استعدادیابی ضعیف در مدارس دخترانه جهت شناسایی نخبگان والیبالیست، مؤلفه چالش محیطی شاخص عدم وجود اماکن و فضاهای ورزشی اختصاصی برای بانوان، مؤلفه چالش‌های اجتماعی شاخص دیدگاه خانواده‌ها به ورزش والیبال بانوان صرفاً به-عنوان یک تفریح، و نیز مؤلفه چالش‌های فرهنگی شاخص استفاده از شعارها و الفاظ نامناسب و رکیک توسط تماشاگران می‌باشد.	کمبود فضای ورزشی (۱)، اهداف ضعیف (۲)، کمبود امکانات (۱)، ضعف مدیریتی (۳)، موانع فرهنگی (۶)، موانع مالی (۵)، موانع انگیزشی (۷)، موانع فیزیکی-روانی (۷)، موانع مدیریت و برنامه ریزی (۳)

۱۸	شریفیان و همکاران (۱۴۰۲) (ورزش دانش-آموزی)	یافته‌ها نشان داد که از بین ۵ عامل تخصص معلمان، انگیزه معلمان، تجهیزات و امکانات ورزشی، منابع مالی و برنامه‌های اجرایی، منابع مالی مهم‌ترین چالش پیش روی برنامه‌ها و راهکارهای عملیاتی شناسایی می‌باشد. با توجه به یافته‌های پژوهش، سند تحول بنیادین در مسیر اجرای برنامه‌ها و راهکارهای عملیاتی، نیازمند پیش‌بینی‌های لازم جهت تعدیل یا مرتفع ساختن این چالش‌ها می‌باشد.	کمبود فضای ورزشی (۱)، ضعف مدیریتی (۲)، امکانات و زیرساخت‌ها (۱)، ضعف اقتصادی (۵)، سیستم آموزش (۴)، امکانات ورزشی (۱)، کمبود معلمان متخصص (۴)
۱۹	سیفی (۱۴۰۲) (ورزش دانشجویی)	نتایج نشان داد که از مهم‌ترین چالش‌ها و موانع دانشجویان برای اجرای فعالیت‌های بدنی در زمان اوقات فراغت، نبود سرویس رفت‌وآمد برای انتقال دانشجویان، یکنواختی فعالیت‌های فوق برنامه ورزشی، احساس خستگی زیاد برای دانشجویان، در نظر نگرفتن علایق دانشجویان و نامناسب بودن برنامه‌ریزی زمانی فضاها و اماکن ورزشی خوابگاه و دانشگاه می‌باشد.	کمبود فضای ورزشی (۱)، ضعف مدیریتی (۲)، امکانات و زیرساخت‌ها (۱)، کمبود امکانات ورزشی (۱)، کمبود زمان (۲)، اهداف ضعیف (۲)
۲۰	بشارتی‌مقدم و همکاران (۱۴۰۲) (ورزش دانشجویی)	یافته‌ها نشان داد، چالش‌های مهم در زمان همه‌گیری کرونا شامل چالش روان‌شناختی و اجتماعی، تغییر ماهیت کلاس تربیت بدنی، چالش اقتصادی و در نهایت چالش فرهنگی می‌باشد.	ضعف سیستم آموزش (۴)، کمبود امکانات ورزشی (۱)، ضعف اقتصادی (۵)، فرهنگ (۶)
۲۱	سرلاب و همکاران (۱۴۰۲) (ورزش دانشجویی)	ارتقاء دانش مردم، مهیا کردن بستر فرهنگی، ارتقاء مسائل انگیزشی، به عنوان مقوله‌های زمینه‌ای در رفع چالش‌های مریبان ورزشی در مواجهه با همه‌گیری کووید-۱۹ شناسایی شدند.	ضعف سیستم آموزش (۴)، ضعف فرهنگی (۶)
۲۲	فهیمی‌نژاد و همکاران (۱۴۰۲) (ورزش دانشجویی)	بر اساس نتایج حاصل از مطالعه، شاخص‌های مؤثر بر اجرای موفق واحد عمومی درس تربیت بدنی، شامل عوامل علی (آموزش فعال)، چالش‌ها (چالش‌های آموزشی، زیرساخت)، بسترها (تفکر مدیریتی)، راهبردها	ضعف سیستم آموزش (۴)، کمبود امکانات و فضای ورزشی (۱)، ضعف مدیریتی (۲)

	(ساختارمندی، بهسازی، پیامدها)	
	(سلامت، رضایت از زندگی) می‌باشد.	

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که چالش‌های ورزش تربیتی در هفت بُعد کمبود امکانات، فضا و تجهیزات ورزشی، ضعف سیستم آموزشی و معلم یا مربی، ضعف در مدیریت، ضعف در منابع و نیروی انسانی، کمبود منابع و اعتبارات مالی، عوامل زمینه‌ای یا فرهنگی و عوامل فردی شناسایی شدند (نمودار ۲ و جدول ۱).

بر اساس مدل ارائه شده در مطالعه حاضر، می‌توان اذعان داشت که کمبود فضا، امکانات و تجهیزات ورزشی در بالاترین موقعیت مدل (یعنی اصلی‌ترین چالش) و عوامل فردی در پایین‌ترین موقعیت مدل قرار دارند. همچنین بر اساس نتایج مطالعات ارائه شده در جدول ۱، مهم‌ترین چالش ورزش تربیتی کشور شامل کمبود فضا، امکانات و تجهیزات ورزشی می‌باشد؛ به‌طوری‌که از ۲۲ مطالعه وارد پروتکل شده، ۱۳ مطالعه به این موارد اشاره کرده و آن‌ها را مهم تلقی کرده‌اند. گزارش شده است که امکانات و زیرساخت‌های ورزشی مناسب در محیط‌های آموزشی می‌توانند زمینه‌ساز توسعه ورزش آموزشی در کشور باشند. لذا ضرورت دارد سرمایه‌گذاری مناسبی برای توسعه فضاهای ورزشی در محیط‌های آموزشی از جمله مدارس و دانشگاه‌ها صورت پذیرد. برای این‌که کشورها در عرصه ورزش موفق باشند و به مرحله توسعه برسند، به مجموعه‌های ورزشی با تجهیزات مناسب نیاز دارند. بُعد سخت‌افزاری شامل مواردی مانند امکانات و تجهیزات ورزشی است که زمینه فعالیت‌های ورزشی را در محیط‌های آموزشی مانند مدارس فراهم می‌کند. سخت‌افزار به امکانات و تجهیزات ورزشی اطلاق می‌شود که زمینه فعالیت‌های ورزشی را در محیط‌های آموزشی مانند مدارس فراهم می‌کند. با توجه به نتایج، می‌توان اذعان داشت که تربیت‌بدنی یکی از دروسی است که وابستگی زیادی به امکانات و تجهیزات آموزشی دارد. معلم با کمک ابزار و امکانات آموزشی می‌تواند در کمترین زمان، بیشترین مطالب را به صورت واقعی‌تر و ملموس‌تر برای دانش‌آموزان توضیح دهد. در انتخاب مواد و منابع آموزشی باید به ویژگی‌های فردی، سطح دانش و نیازهای فراگیران، علایق دانش‌آموزان، جذابیت و اعتبار مواد آموزشی و منابع توجه شود (ذوالقدری و همکاران، ۲۰۱۹). بنابراین می‌توان گفت، وجود امکانات و تجهیزات سخت‌افزاری مناسب، یکی از اولویت‌های درس تربیت ورزشی و تربیت‌بدنی در محیط‌های آموزشی به شمار می‌رود.

از طرف دیگر، نتایج نشان داد که دومین چالش پیش روی ورزش تربیتی کشور، ضعف آموزشی می‌باشد که در ۲۲ عنوان در ۱۱ مورد تکرار شده بود. ضعف آموزش شامل محتوای ضعیف، کمبود فناوری، فقدان مفاهیم تربیت‌بدنی در کتاب‌ها، عدم درک مشترک از اهداف تربیت‌بدنی، پایین بودن سواد بدنی دانش‌آموزان هشت تا دوازده ساله بود (جدول ۱). گزارش شده است که برجسته کردن اهمیت ورزش و فعالیت بدنی و فواید مربوط به آن یکی از محوری‌ترین عواملی است که در متون درسی و محیط‌های آموزشی باید مورد توجه قرار گیرد. منابع موجود در حوزه ورزش تربیتی باید

به درستی جذب شوند و محور آموزش بر روی علم روز در آن قرار گیرد (وفایی مقدم و همکاران، ۲۰۱۸). ماهیت عملی درس تربیت‌بدنی مستلزم فعالیت گسترده دانش‌آموز نسبت به سایر دروس است. بنابراین، فعالیت‌های یادگیری انتخابی باید با نیازها، علایق، اطلاعات و تجربیات جاری دانش‌آموزان منطبق شود و فرصت تمرین دروس تربیت‌بدنی را برای آن‌ها فراهم نماید. همچنین، در انتخاب فعالیت‌های یادگیری باید به آمادگی شناختی، جسمی و عاطفی آن‌ها توجه کافی شود. بنابراین می‌توان گفت، مؤلفه‌های آموزشی در بخش ورزش آموزشی باید در راستای اهداف تعیین‌شده برای این بخش باشد و در بخش آموزشی از نیروی انسانی متخصص و مجرب در تربیت کودکان و نوجوانان در محیط‌های آموزشی استفاده شود (موحایا و همکاران، ۲۰۲۱).

از طرف دیگر، ضعف مدیریتی، سومین چالش ورزش تربیتی را شامل می‌شد. به‌طوری‌که از ۲۲ مقاله وارد پروتکل شده، تعداد ۱۰ مورد را به خود اختصاص می‌داد. ضعف مدیریتی شامل کمبود وقت، عدم برنامه‌ریزی و عدم توجه مسئولان است. مدیریت هر سازمان یا مؤسسه مهم‌ترین بخش فرآیند تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی است. اگر این بخش در انجام وظایف خود به درستی عمل نکند، نمی‌توان به توسعه و موفقیت به طور دقیق دست یافت. در ورزش آموزشی، مدیریت باید در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری دقت لازم را داشته باشد و مطابق با اهداف و چشم‌اندازهای توسعه ورزش آموزشی در کشور عمل نماید. وزارت ورزش و جوانان، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، فدراسیون‌های ورزشی و همه دستگاه‌های مرتبط در این زمینه باید برای توسعه ورزش آموزشی همکاری کنند. ولتی و همکاران (۲۰۱۶) در مطالعه‌ای نشان دادند که موفقیت مدیریت ورزش مدرسه به ترتیب به برنامه‌ریزی، ارتباطات، تقسیم کار، اهمیت برای ذینفعان، هماهنگی، نظارت و ارزیابی بستگی دارد. در واقع مدیریت در ورزش آموزشی، مهم‌ترین بخشی است که می‌تواند بر موفقیت یا عدم موفقیت توسعه ورزش آموزشی تأثیر بگذارد. در زمینه ورزش آموزشی باید از افرادی استفاده کرد که هم سابقه ورزشی خوبی دارند و هم از تحصیلات مرتبط با ورزش و مدیریت برخوردار هستند (ولتی و همکاران، ۲۰۱۶).

در نتایج مطالعه حاضر، مشاهده شد که منابع و نیروی انسانی ناکارآمد و متخصص به عنوان چهارمین چالش ورزش تربیتی کشور شناخته می‌شود. این بُعد شامل پایین بودن تعهد شغلی معلمان، کمبود نیروی انسانی، کمبود مربیان متخصص و ضعف علمی معلمان ورزش است. مشکل منابع انسانی نقش بسیار مهمی در آموزش ورزش کشور دارد. مربیان ورزشی بسیار باهوش و تحصیل‌کرده و آگاه باید در محیط‌های آموزشی ورزشی استخدام شوند. در کشورهای در حال توسعه، از مربیانی با تخصص بالا و دانش بیشتر در زمینه ورزش‌های آموزشی و ورزش‌های پایه استفاده می‌شود. از این رو، مهم‌ترین موضوع در نیروی انسانی، استفاده از متخصصان در ورزش تربیتی است. در مطالعه‌ای توسط جین^۱ و همکاران (۲۰۱۶) با عنوان «آنالیز فاکتورهای اثربخش بر توسعه فعالیت بدنی مدارس چینی» گزارش شد که حقوق و مزایای پایین معلمان و گرایش آنان به مشاغل غیرورزشی برای کسب

1. Welty Peachey, J.

2. Jin, C.

درآمد بیشتر، پایین بودن انگیزه تدریس در معلمان تربیت‌بدنی، اصلاح ساختار و سازمان تربیت‌بدنی از جمله مواردی هستند که به عنوان مؤلفه‌هایی که به عنوان عوامل مؤثر در کیفیت و اجرای بهینه دروس تربیت‌بدنی در مدارس می‌باشند، به شمار می‌روند (مرادی آذرکردار، ۲۰۱۹). بنابراین، توجه به نیازهای اساسی معلمان و مربیان ورزش که برای توسعه ورزش در عرصه‌های آموزشی تلاش می‌کنند، از مهم‌ترین نکاتی هستند که باید مورد توجه و برنامه‌ریزی قرار گیرند. در طی مطالعات مختلف و در طی ادوار مختلف در سازمان‌ها، منابع انسانی با کمبود بودجه و اعتبارات مواجه هستند. در مطالعه حاضر نیز کمبود منابع مالی به عنوان پنجمین چالش پیش روی ورزش تربیتی کشور شناسایی شد (جدول ۱)، به طوری که از ۲۲ مقاله وارد شده به مطالعه، ۷ مورد به کمبود منابع مالی به عنوان چالش ورزش تربیتی اشاره داشتند. موفقیت و توسعه همه بخش‌ها از جمله بخش آموزشی، با در نظر گرفتن بودجه ویژه برای بخش‌های مختلف ورزش کشور محقق می‌شود. بودجه خاصی برای ورزش‌های آموزشی مانند ورزش‌های نخبگانی و حرفه‌ای وجود ندارد، زیرا اهمیت این بخش در کشور ما درک نشده است. بنابراین، مدیران ارشد حوزه ورزش کشور باید هوشیار باشند که اگر به دنبال توسعه بیشتر ورزش، حتی نخبگانی و حرفه‌ای هستند، ابتدا باید در ورزش آموزشی سرمایه‌گذاری کنند (سرلک و همکاران، ۲۰۲۲). می‌توان گفت دلیل اصلی نداشتن شرایط مناسب در کشورمان برای رشته‌های خاص مانند دو و میدانی، شنا و ژیمناستیک در سطح بین‌المللی، عدم توجه جدی و عدم سرمایه‌گذاری در ورزش آموزشی است. ششمین چالش نیز چالش عوامل زمینه‌ای در قالب ضعف فرهنگی، نگاه والدین به درس تربیت‌بدنی، حمایت ناکافی رسانه‌ها بویژه رسانه ملی از تربیت-بدنی و ورزش دانش‌آموزی، عدم توجه به وضعیت پارک‌ها و اماکن ورزشی اطراف مدارس شناسایی شد (سرلک و همکاران، ۲۰۲۲).

چالش زمینه‌ای یا فرهنگی در ۷ مطالعه به عنوان چالش مهم شناسایی شده بود (جدول ۱) که این چالش شامل دیدگاه بسیاری از شهرداری‌ها و نیز دیدگاه منفی برخی از اعضای جامعه مبنی بر اینکه ورزش باعث آسیب جسمی می‌شود، می‌باشد. علاوه بر حمایت مدیران و مسئولان از ورزش‌های تربیتی، باید در بین مردم و خانواده‌ها تمایل عمومی به ترغیب کودکان به توجه جدی به ورزش وجود داشته باشد و مفهوم ورزش در جامعه نهادینه شود. نقش رسانه‌ها در توسعه ورزش تربیتی از اهمیت بالایی برخوردار است. رسانه‌ها باید زمینه‌ساز توسعه ورزش و اجرای برنامه‌های مختلف باشند. در زمینه ورزش آموزشی نیز رسانه‌ها می‌توانند با تولید و سپس پخش برنامه‌های تلویزیونی، به توسعه این ورزش کمک کنند. عوامل فردی نیز آخرین چالش هفت‌گانه مطالعه ما بود که مطالعات مختلف بر اهمیت آن در نتایج خود اذعان داشتند. این بُعد شامل موانع انگیزشی، موانع جسمی-روانی، علاقه درونی پایین برخی از کودکان به فعالیت بدنی و صرف زمان کمتر خانواده‌ها برای فعالیت‌های بدنی است. بدیهی است در صورتی که شرایط برای ورزش و آموزش ورزش در محیط‌های آموزشی مانند مدارس، مناسب به نظر برسد، شاهد توسعه ورزش آموزشی خواهیم بود. باید فضای ورزشی کافی برای همه افراد با شرایط مختلف جسمی و روحی وجود داشته باشد. علاوه بر افرادی که از نظر جسمی سالم هستند و می‌توانند انواع ورزش‌ها را انجام دهند، افرادی که از سلامت جسمانی کاملی

برخوردار نیستند نیز باید محیطی برای ورزش داشته باشند. بنابراین، یکی از مهم‌ترین مسائل در این زمینه، توجه به افراد با شرایط خاص جسمانی است که باید زمینه و امکانات لازم را نیز برای آن‌ها فراهم کرد تا آن‌ها نیز بتوانند از مزایای ورزش بهره‌مند شوند و استعدادهای خود را توسعه دهند. یکی از پیامدهای زندگی ماشینی و پیشرفت تکنولوژی در قرن حاضر، تحرک ضعیف و کاهش فعالیت بدنی در افراد است. ترویج فعالیت بدنی یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین راهکارها برای کاهش خطر ابتلا به برخی بیماری‌های غیرواگیر و مزمن مانند بیماری‌های قلبی عروقی، دیابت، پوکی استخوان، چاقی و برخی از انواع سرطان‌هاست (ناصر و همکاران، ۲۰۱۸). با توجه به افزایش بیماری‌های مختلف که در اثر کم تحرکی رخ می‌دهند، باید از دوران کودکی به ورزش و فعالیت بدنی توجه شود. ترغیب مردم به ورزش و فعالیت بدنی و افزایش آگاهی آنان از فواید ورزش یکی از مهم‌ترین مسائل در توسعه فرهنگ ورزش در جامعه است. چنانچه این فرهنگ را از دوران مدرسه و کودکی در افراد نهادینه کنیم، مطمئناً نتیجه خیلی بهتر خواهد بود. بنابراین، نتایج تحقیقات ذوالقدری و همکاران (۲۰۱۹)، سمیعی و همکاران (۲۰۲۲)، ناصر و همکاران (۲۰۱۸)، رحیم (۲۰۱۱)، وفایی-مقدم و همکاران (۲۰۱۸)، پیلهور موخر و همکاران (۲۰۱۴)، وحدانی (۲۰۲۰)، مستشیری و همکاران (۲۰۱۷)، قنبری و همکاران (۲۰۱۸)، محمدی (۲۰۱۲)، سلطانی مقدم (۲۰۱۴)، هاشمی (۲۰۱۵)، ولدی و حمیدی (۲۰۲۰)، ملیحی و همکاران، سعادت‌مند و همکاران، جهان‌دیده و لطفی، شهبازی و همکاران و سرلک و همکاران (۲۰۲۲)، پورکیانی و همکاران (۲۰۱۹)، شریفیان و همکاران (۲۰۲۲)، سیفی (۲۰۲۲)، سرباب و همکاران (۲۰۲۲) گویای این مورد است که ورزش تربیتی کشور دارای کاستی‌ها، محدودیت‌ها و مشکلاتی است که نیازمند برنامه‌ریزی مناسب و اقدامات فوری است.

نتیجه‌گیری

یافته‌ها نشان داد، چالش‌های ورزش تربیتی کشور شامل امکانات و تجهیزات ورزشی ناکافی، ضعف سیستم آموزشی، ضعف سیستم مدیریتی، محدودیت و غیرتخصصی بودن منابع انسانی، ضعف منابع مالی و عوامل زمینه‌ای و فردی می‌باشد. این یافته‌ها مؤید آن است که وضعیت ورزش تربیتی کشور دارای کمبودها و محدودیت‌هایی است که باید با برنامه‌ریزی جامع نیاز است. یکی از محدودیت‌های پژوهش حاضر، عدم بررسی دقیق و سیستماتیک مطالعات منتشر شده در داخل ایران می‌باشد. شناسایی دقیق چالش‌های ورزش تربیتی کشور به صورت فراتحلیل، این امکان را میسر می‌سازد که مدیران و برنامه‌ریزان دقیقاً بر روی چالشی که در مرحله بحرانی قرار دارد، تمرکز کنند. بنابراین، به محققان آینده پیشنهاد می‌شود که مطالعه فراتحلیل را در اولویت کاری خود قرار دهند.

منابع

۱. سیفی. حمید (۲۰۲۲). مطالعه چالش‌های سلامت و ورزش کشور (مطالعه موردی: آموزشکده‌های سما). پژوهش‌های کاربردی در علوم ورزشی و سلامت، ۱(۱)، ۴۳-۵۴.

2. Abdi Moghadam, S., Ramazani Nejad, R., & Pourseltani, H. (2018). Comparison of the Physical Education Course Educational Position from the Viewpoints of Principals, Teachers, Parents, and High School Students. *Physiology and Management Research in Sport*, ۱۰(۱), ۱۴۳-۱۲۹.
3. Abedi, A., Razavi, S. M. H., Doosti, M., & Ahmadi, S. A. (2019). Identifying the Aspects and Approaches of Cultural Development of Sport and Its Factors. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 17(42), 9-32.
4. Bora, M. (2018). Perception of higher secondary students towards physical education: A study in some selected government higher secondary schools of Nagaon District of Assam. *The Clarion-International Multidisciplinary Journal*, 7(2), 68-78.
5. Desroches, G., Poulin, F., & Denault, A.-S. (۲۰۲۲). Sports participation patterns throughout high school and their antecedents. *Applied Developmental Science*, 26(1), 31-42.
6. Ghanbari, H., Shetabbushehri, N., Shafiniya, P., & Mehralizadeh, Y. (2018). Pathology of Physical Education and School Sports by Applying Three Dimensional Model. *Research on Educational Sport*, 6(15), 139-160.
7. Hashemi, S. (2015). Identify barriers to the development of basic sports schools of Tehran. *Unpublished master's thesis*. Islamic Azad University of Tehran, Tehran. (Persian).
8. Javadi Pour, M., & Rahbari, S. (2018). Strategies and Programs for Development of Sport for All in Iran. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 17(40), 9-26.
9. Jin, C. (2016). Analysis on factors of affecting the status of physical education in Chinese school. *SHS Web of Conferences*.
10. Khouzani, M. N., Aroufzad, S., & Nadi, M. A. (2020). Identifying the underlying factors affecting the development of participation of student sport in Iran.
11. Mohammadi, V. (2012). Barriers and impellent the male and female high school students in Ardabil in sports. *Unpublished master's thesis*. Payam Noor University, Tehran. (Persian), 1.
12. Mohayya, M., Ehsani, M., Saffari, M., & Norouzi Seyed Hossini, R. (2021). The Challenges of Educational Sport in Iran: A Review Study. *Annals of Applied Sport Science*, 9(4), 0-0.
13. Moradi, J., & Azarkerdar, Z. (2019). Investigating Motivational and Preventive Factors Influencing Schools Physical Education teaching. *Journal of Research in Educational Science*, 13(46), 79-93.
14. Mostashiri, E., Mostashiri, N., Mostashiri, S., & Bahar, S. (2017). Investigating Motivational System for Attracting Students and Developing Their Sports Activities (Case Study: Semnan Students). *Growth Psychol*, 6(4), 217-240.
15. Naseh, M., Khabiri, M., Jalali Farahani, M., & Sajjadi, S. N. (2018). Examining the theoretical foundations of educational-pedagogical exercise and extracting the effective and influenced factors of it. *Research in Sport Education*, 6(14), 93-110.
16. Paes, V. R., & Amaral, S. C. F. (2017). Políticas públicas de esporte educacional em São Paulo: impactos dos Jogos Olímpicos de 2016. *Movimento*, 23(2), 715-728.

17. Pelehvar, E., Alaei, M., & Pymanizad, H. (2014). Identifying the Internal and External Challenges and of Student Exercise in Khorasan Razavi Province. *Educational and Scholastic studies*, 3(2), 95-112 .
18. Rahim, M. (2011). Study Educational Exercise of the comprehensive sports development system of the country based on the SWOT model. *Master's Thesis, Allameh Tabataba'i University of Tehran.*(Persian .)
19. Ramezanijad, R., Nazari, S., Besharatimoghadam, M., & Ziya, M. J. (2022). Pathology of the Consequences of the Covid-19 Pandemic on Physical Education in Schools: Representing Challenges and Providing Effective Strategies [Research]. *Research in Sport Management and Motor Behavior*, 12(23), 188-214. <https://doi.org/10.52547/jrsm.12.23.188>
20. Rastogi, P., & Sharma, K. (2017). A Review of physical education status in school education system. *Indian journal of applied research*, 7(7), 79-96 .
21. Reis, N ., Santos, S., Carneiro, F., Matias, W., Athayde, P., & Mascarenhas, F. (2015). The educational sport as the theme of knowledge production in the Brazilian scientific journalism: a systematic review. *Pensar a Prática*, 18 .(۳)
22. Roozbehani, S., Fahiminezhad ,A., Tayebisani, S., & Esmaeili, J. (2022). Identifying the Factors Affecting the Successful Implementation of the General Physical Education Course. *Research on Educational Sport*, 10(27), 237-258 .
23. Saatchian, V., Keshtidar, M., Ranuei, M., & Azizi, B. (2۰۲۱). Explaining the factors affecting the success of the intramural sports Olympiad. *Research on Educational Sport*, 7(16), 39-60 .
24. Samei, S., Tojari, F., & Nikaeen, Z. (2020). Analysing the trend of managerial changes in Iranian student physical education an sport (2018-1978). *Research on Educational Sport*, 8(19), 179-200 .
25. Sarlab, R., Dehghanpouri, H., & Khodadad Kashi, S. (2022). Confronting Covid-19 Pandemic: Solving the Challenges of Sports Coaches. *Sport Management Journal*, 14(4), 96-76 .
26. Sarlak, S & .Kaveh, F. (2022). Explaining the challenges of educational sports in the country with emphasis on orienting students' lifestyles. *Sociology and lifestyle management*, 7(18), 125-139 .
27. Sarmast, M., Pourkiani, M., & Sayarnejad, J. (2023). Identifying the challenges and strategies for the development of women's volleyball in Iran. *Sport Management Studies* .
28. Sha, E., & Malekipour Horjandi, E. (2022). The Challenges Facing the Programs and Operational Guidelines of Fundamental Reform Document of Education in Schools' Physical Education and Sport. *Journal of sport management and motor behavior*, 18(35), 80-61 .
29. Siedentop, D., & Van der Mars, H. (2022). *Introduction to physical education, fitness, and sport*. Human kinetics .
30. Soltani Moghadam, N. (2014). Study of the teaching of physical education course in elementary schools in South Khorasan province. *Unpublished master's thesis*. Birjand University, Birjand.(Persian .)
31. Toychievich, K. I. (2022). Historical Characteristics, General Content and Stages of Development of Physical Education. *Journal of Pedagogical Inventions and Practices*, 5, 18-21 .

32. Tsangaridou, N. (2017). Early childhood teachers' views about teaching physical education: Challenges and recommendations. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 22 (۳), ۲۸۳-۳۰۰.
33. Vafaei Moghadam, A., Dousti, M., Fakhri, F., & Jafari, M. (2018). Obstacles to sport development in Mazandaran province schools. *Journal of sport management and motor behavior*, 14(28), 167-182 .
34. Vafaie Moghaddam, A., Dosti, M., Fakhri, F & Jafari, M. (2019). Investigating Barriers to School Sport Development in Mazandaran Province. *Journal of sport management and motor behavior*, 14(28), 167-182 .
35. Vahdani, M. (2016). Achieving a healthy and active lifestyle by developing physical literacy. *Journal of Sport and Value*, 2(175), 22-21 .
36. Valadi, S., & Hamidi, M. (2020). Studying the level of physical literacy of students aged 8 to 12 years. *Research on Educational Sport*, 8(20), 205-226 .
37. Welty Peachey, J., Cohen, A., & Musser, A. (2016). 'A phone call changed my life': Exploring the motivations of sport for development and peace scholars. *Journal of sport for development* .
38. Zolghadri, P., Kian, M., Aliasgari, M., & Elahi, A. (2019). Pathology of the Implementation of Physical Education and Health Curriculum in First Level Secondary School, based on Aker Model. *Research on Educational Sport*, 7(17), 229-252 .

The Obstacles and Challenges of Educational Sports in Iran: A Review Article

Milad Piran Hamlabadi¹, Mehrdad Moharamzadeh², Abbas Naghizadeh - Bagh³, Farzad Nobakht sareban⁴

1. Ph.D. Student of Sport Managements, Department of Physical Education and Sport Sciences, Faculty of Education Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran
2. Professor of Sport management, Department of Sport management, Faculty of Education Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.
3. Associate of Sport Management, Department of Sport Managements, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran
4. Associate of Sport Management, Department of Sport Managements, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

Abstract

The objective of this study is to explore the obstacles and challenges faced by educational sports in Iran. Based on the research objective, a systematic review of articles in the field of educational sports was conducted. We focused on identifying problems and limitations in this field, as well as highlighting keywords related to educational sports, physical sports, school sports, educational sports challenges, limitations, weaknesses, health and physical education in schools or universities. The search was conducted from 2010 to 2023 in the country. To conduct this study, we searched for related articles using keywords in specialized databases such as Google Scholar, Semantic Scholar, Meg Iran, Noor Megs, and SID. The selected articles had to meet certain inclusion criteria: they needed to be in Persian or Iranian, published in prestigious domestic and foreign scientific research journals, and be related to educational sports and the examination of its harms and weaknesses in the country. Based on these inclusion criteria, we identified 109 articles in the field. After reviewing the articles that were not relevant to the main purpose of this study, we excluded them from the analysis. Finally, we selected 22 articles that were completely relevant and consistent with our research objective. These articles focused on educational sports and provided insights into their harms and limitations. The findings revealed that the country's educational sports face weaknesses and problems across seven dimensions: inadequate sports facilities and equipment, weaknesses in the educational system, deficiencies in the management system, limitations and non-specialist nature of human resources, financial constraints, environmental or cultural factors, and individual factors. The research findings indicate that the state of educational sports in the country has deficiencies and restrictions that need to be addressed through new plans and codification. Therefore, in order to promote educational sports, there is a need for comprehensive and effective planning. Encouraging children's interest in sports at school is crucial as it cultivates a positive attitude towards it in the future. Presently, the lack of physical activity is a major contributing factor to the rise of diseases and bodily abnormalities, emphasizing the urgent need to address this issue.

Keywords: Educational sports challenges, Limitations, Weaknesses, Iran

Corresponding author's email: (Miladpiran75@gmail.com)